

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРДОВИЙ ОРГАН ЗАПОРОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ І ЗВ'ЯЗНИК ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК ХХІХ.

ЧИСЛО 97. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., ВТОРОК, 26-го ЦВІТНЯ, 1921.

ТОЛ: ХХІХ. № 97. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, APRIL 26, 1921.

THREE CENTS

Сенат приготував резолюцію за миром.

ВАШИНГТОН, 24. цвітня. — Американський конгрес приготував резолюцію за проголошенням миру з Німеччиною і Австрією. За сею резолюцією буде видана друга, в котрій Злучені Держави зазначають своє становище до Німеччини та справи відшкодування.

Комісія сенату для справ заграничних має пропонувати в попередок резолюцію сенатора Макса про закінчення війни, котру, як сподіваються, сенат прийме по короткій дебаті.

ГОМПЕРС ПОЧИНАЄ БОРЬБУ ПРОТИ РУХУ ЗА "ОТВЕРТОГО ШАПОЮ".

ФІЛАДЕЛФІЯ, 24. цвітня. — Самуель Гомперс, голова Американської Федералії Праці, промовляв тут на трох великих майданів, починаючи в той спосіб боротьбу проти руху за "отвертого шапою". Він виказував, що в Америці хоча нацупати горстка автократів-фабрикантів та що народ Америки повинен стати проти свого так однодушно, як він стає вперше проти мілітаристичних автократів Німеччини. Він підняв заву фабриканти, що вони не будуть мати нічого спільного з німцями, зі самовладним постоупованнем Вільгельма в дні, коли він стояв на вершці своєї слави.

ЮНІ ЗАКІДАЮТЬ ЗЕЛІЗНИЦЯМ ЗЛОВЖИТКИ ФОНДІВ.

ШКАГО, 24. цвітня. — Репрезентати зелізничних юній проклали федеральній Зелізничній Робітничій Раді докази на те, що американські зелізничні в страшний спосіб розкидали фонди зелізничні і розтрачували в марнотравний спосіб великі суми грошей. Як каже проделаний юніями звіт, 13 найбільших зелізничних стратило за дев'ять літ (від 1910. до 1919.) 123 мільйони доларів на саму сексу господарку, 51 мільйон доларів через невмілий продаж своїх дорогих паперів. Разом страта цих компаній за сей період часу виносила коло пів білтона доларів.

НЮ ЙОРКСЬКІ ФАБРИКАНТИ ОДЕЖИ ГОДЯТЬСЯ НА КОНФЕРЕНЦІЮ З ЮНІЯМИ.

НЮ ЙОРК, 24. цвітня. — Організація фабрикантів одежі вислала запрошення до різних юній, організувати красничих робітників в Нью Йорку, на спільну конференцію. З огляду на те, що між організацією фабрикантів та робітничими юніями зносини були зривані уже більше як два місяці, сей крок фабрикантів уважають за знак, що вони хочуть погодитися.

АМЕРИКАНСЬКІ ФАРМЕРИ ЛАГОДЯТЬСЯ ДО КАМПАНИ ЗА ОХОРОННИМ МІТОМ.

ВАШИНГТОН, 24. цвітня. — Бюро Американської Фармерської Федерації видає програму організації, в котрій запроваджується організовану акцію американських фермерів за об'єднанням зелізничних тарифів (оплати за перевіз товарів), піднесенням мита і других законодавчих мір, зміряючих до піднесення ринків в Злучених Державах. Ця програма була випрацьована виконавчим комітетом фермерської Федерації, котрий відбуває тут конференцію уже третій тиждень.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІКАР НЕ НАЙШОВ ТИФУ В ІТАЛІЇ.

НЮ ЙОРК, 24. цвітня. — До Злучених Держав повернув д-р. Соливен, комішенер здоров'я в Гартфорд, Коннектик, котрий Зіаву у дощору додержу в Гартфорд, Коннектик, як зна безпечна грозна Злучених Держав від пошести тифу. Він каже, що в Італії, яку всі уважали за головний остонок тифу. Він каже, що він найшов хорих на неї. Д-р. Соливен зате о-стро критикував постоупованне лікаря, нанятого американськими консулярними властями в Неаполі до переглядання людей, що хочуть іммігрувати до Злучених Держав. Він каже, що сей лікар оглянув при нміоже 150 людей і ані разу не замочив в антисептичний лідн (паш, що вбиває бактілі) своєї скляної палочки, котрою звертав повки огляданим людям.

АПТЕКАРІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАБОРОНИ ПРОДАЖІ АЛЬКОГОЛІЧНИХ НАПИТКІВ ДЛЯ ЛІКАРСЬКИХ ЦІЛИЙ.

ВАШИНГТОН, 24. цвітня. — Товариство аптекарів (Драгсторичні) подає до правителства свою резолюцію, в котрій домагається заборони продажі як лікарських пива і других алкогольних напоїв.

БОРЬБА ЗА ОЩАДЖУВАННЯ ДЕННОГО СВІТЛА.

ГАРТФОРД, Коннектик, 24. цвітня. — Легіслатура стейту Коннектик ухвалила незалежно закон, забороняючий містам стейту видавати розпорядження про ощаджування денного світла (себато приказує поосунати наперед вказані чадники). Тимчасово місто Гартфорд та ще кілька других міст стейту Коннектик віддали вже розпорядження мнмо ухвалили стейту. Легіслатура має тепер вказати до неюких міст та примусити їх слухати прикази. Згідуються, що стейт відбере містам Гартфорд чартер.

БОСТОН, Месечуєтс, 24. цвітня. — Стейтлова легіслатура ухвалила закон про ошаджування денного світла, постановивши, що в нещоді ранку, о 2-11 години, маєтсь настановити всі вулиці на одну годину наперед, та що поосалній нещоді в місяцю веретні маєтсь вернути назад до "денного" часу. Не всі одні міста послухали приказу; найлішого в стейті 10 міст, котрі відмовили послухати свот гадки.

ВИХОДЯТЬ НА СТРАЙК.

БОСТОН, 24. цвітня. — Робітники, що належать до стрікарських юній та працюють на трамвавах Істерн Месечуєтс Стріт Рейлвей Ко., постановили вийти на страйк, щоби примусити компанію погодитися з робітниками за плату і други умови праці.

ТРИЙНИЙ ГАЗ ГРОЗИВ СМЕРТЮ ЦІЛОМУ МІСТОВІ.

В міст Банда Брук, в стейті Нью Джерсі, є фабрика компанії Шерин-Вілєтс Пейнт Ко., котра між иним виробляє також феноменний газ, дуже сильну отруу. Підчасній укладанню цього газу у великій кількості для воєнних цілей, а тепер уживають його при виробі ріжничого ролу масок. Фабрика перебрала газ у великій збірник, з котрого переправляється його до малих збірок, котрі виснається зелізнцею до других фабрик. В п'ятичю у великій збірничу було коло 1,600 фунтів зринутого газу. Нагло зиснувалася кляня безпеченства в перепроводжувчій рурі і трійний газ почав утікати зі збірника. Робітники, знаючи добре його страшну силу, втікли з фабрики газу до сусідньої фабрики по газові маски. Наложивши маски, кількох з них влязало до небезпечної роботи коло направи подсованої кляни. Добровольцями до небезпечної роботи згралися: Ерл-Фурман, Майкел Паскелі і Петро Вордєл. До них прилучився інженер Сондерс, котрий працював у фабрї в час війни. Крім сего по якимсь час зглодили добровільно др. Бенджамин Боров та фабричний лікар др. Літл, щоби бути наготові, якби треба лікарської помочи.

Тимчасом газ уже вийшов з фабрики і почав уносити понад місто. Населення міста, яких 5 тисяч душ, спало гіркою смертю, нессвідомо, то, що найближче се троха газу вийшло з фабрики і найб так місто, то місто стало білим туманом. Знаючи, що небезпечно, міські власті та фабричний завод влязли до пильної роботи. Змооб'язовано всю поліцію та отневу сторожу, до котрої покликало багато добровольців. Телефонічні двічата сиділи при світлобарах, готові заалармувати всіх послідних телефонів, щоби ратувалися утечею.

Однак небезпечку відвернено завдяки невсипущій праці робітників, направляючих збірок. І динне диво, що робітники вратували місто перед майже неминучою смертю, а самі пали жертвою винаду. Уже вони покінчили направи збірок, уже зайшлися до одної компанії в офісїс компанії, і чуючи безпечні позомайом утрудничо диханне масок, щоби датися оглянути лікарем, коли хтось отворив двері до сусідних комент і звинти влетів трійний газ. В одну хвилину усі в якійсь мить влязли до зявничого туману. Фулкан незалежно безпарити. Фулкан незалежно по лотім помер, а други робітники нахрідяться в критичних стаях, але правдоподібно відоздоровіють.

На сідничій ранок населення міста пробудилося і дождалося про небезпечку, яку вона перебува несвідомо в ночі. Сотки обурених горожан обиде майори міста протестуючи проти такого ведення фабрики, а поствота прокуратори обьяла постаратися, щоби на будуче такі випадки не повторяться.

НАЙШЛИ ПРОКАЖЕНОГО.

Власті здоров'я в стейті Колетика доносили, що в стейті відкрито одну людину, хору на проказу. Власті здоров'я не відкрили однак, де і хто се той прокажений, бо бояться паніки серед населення місцевости, в котрій найдено хорого. Власті поділи знше, що хорим є одна злочина що вояждило по кількішній часу під доглядом поліційних та лікарських властей в повній відособленій, якого вимагає ся страшна хороба. Подорбич вїдні не оголошувати, поки жінчини не вившють до федерального шпиталю для прокажених в Луїзіян.

ПОТОНУЛО 1000 ХІНЦІВ.

ПЕКІН, столиця Хін (Китай), 18. марта. — Недалеко Сватов потону корабель Тонг Ко, на якому було 1100 Хінців і 30.000 мішків рису. У часі тонення пароплава Хінці різалися ножами і сокирами, щоби здобути собі місця в ватунічій човнах. Потонуло до 1.000 Хінців. Потонув теж копітан корабля Террі Голе. Корабель мав британський прапор.

ЧОТИРИТОННА МАШИНА ВПАЛА З ДЕСЯТОГО ПОВЕРХА.

До одного літографічного заводу на долинні міста Нью Йорку, котрий знаходиться на десятій поверхі змардеря, витягли велику літографічну машину (8 тисяч фунтів). Топка цікавих змалрва, як робітники підносили помало тятар шораз вїдні в вїдні. Все машина була на десятій поверхі, коли підїду груба сталевя ливна, котрою витягали машину, урвала і машина пігнала в долину. Шасте, що робітники побачили на час, що діється, і утєкли. З вїднї ніхто не міг потєрїти. Бо робітники обгородили ливнями, щоби не наражати нікого на небезпечку. Що булоби сталося з людиною, що попадала під машину, видно з того, що машина пробіла наскрізь хідник, який має 18 півдюбрусти, проломила стїни, і забилася глибоко в сутєрени в землю, в коті самого сабєву. В пивнішій, в тім місці, де вона впаде, ще хвилюють тому працювало кількох робітників. Забиваючи в землю, машина прирвала голову водопроводу руру, електричні проводи та газові рури. Зї землі шшов газ і бухув правий водограз води, на 10 стї заввишки. Повидомлено поліцію, отневу сторожу і місєвий департамент направи, і вони прогнали мїднї та влязли до направи. Урядники компанії, котра мала устатити машину, кажуть, що вони оглядали ливну перед самим підношеннем і орєкти, що вона досить сильна на піднесені і десяти тон.

КОРОЛЬ АНГЛІЙ ВИТРАВ ПРОДЕС В АМЕРИКАНСЬКИМ СУДІ.

Лара прєсїяєних судів федеральним дїєтрикотним суду в Провіденсі, в стейті Род Айленд, признала мнмувшій патнїи понад 23 тисячі доларів відшкодування англійському королеви, котрий позивав Тефр-Прє Мерфодєтс Ко. з Вунсакєт о 80 тисяч доларів відшкодування за те, що вона відгодили підчас війни достар-Франції в Італї, заляючи, що вони хотять віддати все, що виробі машинових карабїнів, а німцєвє, а також відєнських християнських оспїєлїств, ка-жучи, що вони є проти злуки Німєчїни з Австрїєю з Німєчїно-своєм характері пачуночного ан-глїйської державї.

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ВИСЛАВ НОТУ ДО ГАРДІНГА ЗА НАМОВОЮ АМЕРИКАНСЬКИХ БІЗНЕСМЕНІВ.

БЕРЛІН, 24. цвітня. — Сьогодні виявилось, що німецький міністер закордонних справ, др. Валтер Сїмонс, вислав ноту в справі воєнного відшкодування адянтя до президента Злучених Держав Гардінга за почином чотирох американських бізнесменів, котрі прїтїхали до Німєчїни з наміром виробити для німецьких фінансістів кредиту в Злучених Державах і біліон доларів на закупку сир-них матеріалів для німецького промислу.

Тї чотиря Американці є: Ла-фаєт де Фїзі і Гелл з Нью Йорку, др. Рїчард Молденке з Вашинг. Н. Дж. і Людвїк М. Гоф-лер з Сан Франсіско, Кал.

Вони радили Сїмонсови про сїти президента Гардінга о посередствїні і завітїти згоду, що Німєчїна прїйме усїля, як її означит президент Злучених Держав.

Невдача сеї ноти і факт, що німецьке правителство здало на власну руку свою справу в руки президента Америки викликало сензацію в Німєчїні і поставило др. Сїмонса в прикре положенне перед парламентом і публічною опїнією.

Говорять, що він має намір уступити зі свого становища.

ВОЄННІ ПРИГОТОВЛЕННЯ БОЛЬШЕВІКІВ.

ВІДЕНЬ, 8. цвітня. — Українська Прєсова Служба повідомляє з Праги: Комісарїят для військових справ в Москві оголошує під чимом 200 тат ін-струкцію до команди і військових урядів:

- 1) Для скріплення пролетарського обличчя армії здержувати негайно увільнене всіх обовязаних до військової служби робітників.
- 2) Належить звернути пильну увагу на технічні частини, а саме артилерійські, кулеметні, автотанкові і летунські і обильно зососотрити їх воєнним матеріалом.
- 3) Політичний вишкєл солдат-них комєсарїєв та при допомозі місєвних профєсїональних союзів.
- 4) Треба в корєні здантї пропаганду снх елементів, котрі домагаються зміни терористичної організації червоної армії, бо перед червоною армією стоїть в будучнї велике завданне.

ПЛєБЕЦИТ В ТИРОЛО, В АВСТРІЇ, В СПРАВІ ЗЛУКИ З НІМЕЦЬЧИНОЮ.

ІНСБРУК, (Тироль, Австрія), 24. цвітня. — Частинні звїти з плебєсцїту, який відбувсь сьогодні в Австрїї, виказують, що за злукою Тироль з Німєчїно-но вїдало 86.600 голосів, а 328 голосів проти злуки.

В сьамї Інсбруку вїдало 33.000 за злукою, а 476 проти злуки.

ВІДЕНЬ, 24. цвітня. — З нагоди плебєсцїту в Тиролі сьогодні в Вієні воєнімецькє пар-тіє уладїла демонстрацію. Безліки промовляли проти Франції в Італї, заляючи, що вони хотять віддати все, що виробі машинових карабїнів, а німцєвє, а також відєнських християнських оспїєлїств, ка-жучи, що вони є проти злуки Німєчїни з Австрїєю з Німєчїно-своєм характері пачуночного ан-глїйської державї.

Повстанчий рух на Україні відновився з весною.

БОЛЬШЕВІКИ ЗАЧИНАЮТЬ ТЕРОРИСТИЧНІ БОРЬБОЮ ПРОТИ ПОВСТАНЦІВ.

СТОКГОЛЬМ, столиця Швеції, 23. цвітня. — Організовані повстанці проти російського советського правителства зростають зі скріпленою силою на Україні.

Доносьти про се телеграми з Петрограду. Селїши, що беруть участь в повстаннях, заняли багате міст між Дніпром і Дністром, де повстанчий рух найбільше поширений. Повстанці в сих околицях намагаються вперти большевїкїв на схід від Дніпра.

Українські повстанці під кермою генерала Махна, котрі працюють в околиці Лозова на південь від Харкова, перервали залізничну ліню на шляху між Московою і Крїмом.

Большевіки зїбрали вїєксі мі з Гомєлем і Рїччєно, на північ від Києва, де вони відїїли повстанцїв, і в околиці Смоленська на північний захід від Москви, де розвели терор.

Звєдженнє, подорбич, що большевіки стратїли 2.000 о-сїб за кілька днїв.

Повстанне далє поширюється в околицях Харкова і Полєвє.

БОТ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ПРОТИ БОЛЬШЕВІКІВ.

ВІДЕНЬ, 8. цвітня. — Українська Прєсова Служба повідомляє з Тернопольа:

Українські повстанці заняли Миколаїв; взяли зброю з тамошних магазинів і вєдуть її до Воєнісєскїх і Хєрсон. Частин червоної армії не хотїли пїїти боем проти повстанцїв і наслідком того прїїшло до кровавої сутчїни поміж большевіцїями частинями.

Із Жмеринки виславо большевіцїї тенки проти повстанцїв в околиці Одєса-Тираспольа.

КОНФЕРЕНЦІЯ В АНГЛІЇ ПОСТАВІЛА СКЛІКАТИ НАВІСНУ РАДУ.

ЛІМПН, Англія, 24. цвітня. — Сьогодні пополудні вїдало о-се Урядовє звєдженнє про справу британського прєсїєра Ллойдя Джорджа з французьким прєсїєром Брїєлюдо:

Над французькими планами вїдалвсь довга конференція, але не прїйнято жадних постанов.

Неформальні розмови Брїєлюда з Ллойдом Джорджем виказували, що годї прїйняти остаточно постанову, поки не буде наради з другими альянтами.

В се суботу буде мїтїнг альянтської Навїснїої Ради.

Як до того часу се буде тривати угєвний стрїк в Англії, то мїтїнг Навїснїої Ради буде в Лондонї, а як вже скїнчїться, то буде в Парїжї.

Ллойд Джордж і Брїєн годїлися, однак в своїм поглядях на справу, яка була на порядку дня, одне дєкї справи се висагати обговорення перед вїршеннєм. Вони годїлися в змїстї на французькі плани, але се вимагає потєрпєння других альянтїв. Тї плани обїмають великі воєні рєшєннє.

Франція і Англія далє стоїть при парїських проделєннєх альянтїв щодо німєцького воєнного відшкодування, але дєкї точки снх проделєннєх де були бї розглажені.

Французький делегат на нараді, Бертєлю, здає мєморїєд, в якому подає усї подробиці французьких планів.

НІМЦІ ВИСЛАЮТЬ ДРУГУ НОТУ ДО ВАШИНГТОНУ В СПРАВІ ВІДШКОДУВАННЯ АЛІАНТАМ.

БЕРЛІН, 24. цвітня. — Сьогодні вечером німецьке правителство виславо другу ноту до Вашингтону.

В тутєшнїх політичних кругах запевняють, що се нота є за більшим відшкодуванням анї німєцька делегация годїлася прїйняти на конференції в Лондонї, а за мєньшою жїк альянтї були ухвалїли на конференції в Парїжї. Нота стрєміть до компромїсу з альянтами.

Пї трєчєно американському комїшенєрови Дресєлевн сьогодні о годїні 9.30 вечєром. Нота має бути у Вашингтонї в попередок раню.

ДЕЛЕГАТИ ЗНИЩЕНИХ СТОРІН ФРАНЦІЇ ГОДЯТЬСЯ НА НІМЕЦЬКУ ПРАЦЮ І МАТЕРІАЛИ ПРИ ВІДБУДОВІ ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 23. цвітня. — Вєрє вїдалвсь зїзд делегатїв знїщєних околиць Франції при спївдїєлїанню французької Загальної Федералїї Праці.

Зїзд прїйняв резолюцію, в якї годїлися на спївдїєлїанню німєцького народу працею і матеріалїам при відбудовї знїщєних сторїн Франції.

ДЕКРЕТ ПРО СВОБІДУ ТОРГОВЛЮ В РОСІЇ ВИКЛИКАВ ВЕЛИКИЙ РОЗПЛАД НА ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

РІГА, столиця Латвії, 23. цвітня. — Отворєння свобїлої торговлі зїбєк мїж сєлами і містами в Росїї викликло велику аварїю на зелїзницях.

Советські власті була змущєні вїдати днї 15. с. м. урядовї дєкрєт, який прїписує руку патїєлїної вїєкїї за їду на локомотївах і на платформїх зелїзницї.

Часопїсь "Економїчєская Жїзнї" нїше, що дєкрєт советського уряду, який дозволяє свобїду торговлє, спрїчєно, що сєлами жї, якая напївляють до мїст зїбєк; заляють зелїзницї на всїх лїнїях, як особовї та і тагаровї; їдуть у возах, на платформїх, на локомотївах і на дїаках возів.

Зелїзничники в Москві вїбрали Дєрєвнєського, голову версїєрської "чрєвїчїнїї" (комїєї для давєння протїєр-волюції) своїм прєставнїком для заради в сїї ситуації.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 17, 1918.

Subscription rates table with columns for One year, Six months, Three months and Perennial rates.

Telephone "Свобода": 4982 Montgomery, Telex: V. H. Соколов: 1888 Montgomery.

Address: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛАЙКИ НА ПРОФ. ІВАНА БОБЕРЬСЬКОГО.

Тому кілька місяців, як звісно, приїхав до Америки проф. Іван Боберський, бувший голова Товариства Соціялістів в Галичині. Професор Боберський був вельми частим гостем у Січових Стрильцях, скитався по всіх фронтах, де воювали галицькі українські ювіри.

Чи се робота така легка, як верещати на віну або при брати, то могли би сказати ти, що буди на війні, і то не десь або тиждень, але 6 літ. Могли би теж про се сказати от хоч би американські або англійські кореспонденти, котрі були біля воєнних фронтів, котрі звичайно мали всі вигоди.

Вони могли би теж сказати, чи се річ приємна, чи се тільки забава, чи може се таке діло, яке за кілька літ робить чоловіка старцем і позбавляє його здоров'я і сил.

Людям розумні вміють таку пошту чоловіка оцінити.

Отже я розумні Українці вміють і виводити оцінку праці проф. Боберського, і коли він приїхав до Америки зі званням члена вільної преси, а з війни та з відзнаками, з яких діло самий добровільно призначив на рідний край, всі розумні Українці приймали його сердцем яко ширшого і завязтого трудивника, що душею й тілом повсякчас для справи українського війська і Січової та Соціальної організації. Так впрочім оцінила би його діяльність кожда просвіщена і культурна суспільність.

Але се серед Українців, на жаль, і така частина людей, котра розумом і просвітою недомагає, а натомість намагає криком. Се так звані большевики, люди, котрі нічого не вчилися, не знають і навіть вперто не хотять знати, — а гадають, що самий край і назва "большевики" їм вже все те заступити.

Ми жадна правдива, тяжка праця, жадна поважна і дісна наука і просвіта не побаються, бо то для них не легка і дала річ.

Інша річ, як який мудрагель крику вилізе на баску, крикне праю острих літ і зарготить цілому світові світові революцію, бо він скаже, що та революція буде за два тижні і тоді всі будуть рідні і мудрі без науки. В такім їм траї.

Отже вони зачали кричати протв проф. Боберського. Все дискусію не вели, бо ніхто дискусувати і розумити і ученим чоловіком, але кричати, що перший-ліпший Дмитрин, що прочитав брошуру за нікія потрафлять. Тож кричали й перещали. Однак і крик не помагав. Тоді зачали говорити, що не годяться з оцінкою проф. Боберського.

Кожлих проф. Боберський сказав, що він жадної політики не провадить, бо він професор не політик, вони кинувши на найпоганіше діло, на яке моє крикнутисі. Пустили на професора Боберського чорну клевету, що заробляв гроші на У. С. Стрильцях, та що й тепер заробляє.

Кождий, хто знає проф. Боберського, міг лише племичи звинувити на сей напад. Бо ті, що знають проф. Боберського здалека, знають, що він не то на нічому ніколи не заробляв, але свої гроші давав на громадські діла. Він був певен від військової доволі, як на галицькі відносини, заможний чоловік, але все своє майно вдав на народні діла. Самий він дуже бідно й опадно, а що оціндає, віддавав на народні діла.

Такий чоловік як Боберський не боїться закидів, що він ламається на чуже або громадське добро, бо такий закид і гупотіло і смішною спробою перед суспільністю сварило і розумною, яка його знає. В Галичині ніхто не хотів

З ВОЛИНИ, ЗАКАТО І ДЯХАМИ.

Звід українського православного духовенства у Володимирі.

В днях 30 січня до 1. лютого с. р. відбувся у Володимирі з'їзд православного духовенства; подаємо про нього коротке зведення, що приїхало до нас зі значним опізненням.

На з'їзді було присутних 40 священників, 47 членів 29 церковних старост. Головою з'їзду обрано о. Никанора Абрамовича, пароха в с. Сельварі. Прерати, промови і дискусії велися в українській мові, — тільки 2-3 панотці і кілька дяків намагалися говорити по московськи, хоча середом їхній діло мови.

Важкий резолюцій з'їзду такі: 1) В справі церковно-богослужбових питань порішено: В Володимирі, де виставили спільний текст українським виговором (не московським, як був звичай до недавнього часу), відновити стародавні церковні чини, відновити стародавні традиції з'їзду православного духовенства, який має в собі стародавні чини, для розповсюдження їх серед духовенства. Призвати беззаконних зникнення старих церковних звичаїв, як обхід літ. Завести в церквах по можливості загальний спів. Церковні казани говорити по українськи.

2) Провести духовні правління висипати в Львові підручник для проповіді Союзна, бачива на українській мові і катехезис о. Ф. Шпірго. 3) Провести в канадській школі повернути більше уваги на виховувальний елемент біблійної історії. Жадати від шкільної влади загального дозволу для всіх дітей вступати до церковних публичних шкіл.

2) Рішено призвати духовенство скорхонити старовину, зібрати і подати до будучого Музею у Володимирі. 3) Діяти за поновлення стародавніх церковних братств, постановлено просити докладати о. Н. Абрамовича скласти устав братства на підставі статуту давньої братства у Києві. Подати його на розгляд Духовного правління.

4) З'їзд просить духовне правління звернутися до польського духовенства з домагами, щоб зробило розпорядок всім інституціям звертати до православного духовенства у всіх випадках в українській мові. 5) З'їзд заявляє, що такі звани землі, котрі були колишніми казенними землями, а належать парохіям і споконвіку служили для забезпечення духовенства, — ці землі не можуть бути відібрані від православних парохій, так само як інші землі, що по ріжним померлим значилися були зарисані на вічні часи у власність церкви. З огляду на це, як видко з огляду на станов польського духовенства Ринісполотий хоче видіяти ці землі православним парохіям, з'їзд постановив вибрати спеціальну комісію з духовенства, котрої завданням буде повернути до Союзу відповідні землі.

З'їзд відвався під гаслами оборони православної церкви у теперішній війні, якій вона лежить; шлях, який веде до цієї мети, це в першій мрії укріплення церкви і наближення її до народа. За останні роки в Україні вважали, що духовенство пережило багаті і навчалося дечого... Воно зрозуміло, що церква може жити і розвиватися тільки в єдності з народом...

Польська колонізація на Волині.

Колонізація Волині польськими колоністами, звернувши на неї увагу за границею, читали ми про це донедавна в заграничних кореспонденціях. Подіємо тут деякі факти для просвіщення цієї справи.

Перше, парцелюючи і колонізуючи свої землі ріжні польські пані, — виключно мисль польських захожних сеяні. Так ірландський шляхтич, який купив 1000 гектарів, а маеток Гр. Ледоховський А. маеток Гр. 700 десятин. 2) Ян Мілковський — Маркостав, 1500 моргів. 3) П. Гутувський — Суходол. 4) Спідаский Люціанський — Риловиця і хутір Підбори.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Українські студенти в Чехословаччині.

Кількість українського студентства в Чехословаччині зараз є понад 750 чоловік: Прага 450, Пльшбур 28, Брно 9, Ліберець 120, Німецьке Обліаніе 110, Братислава 3, з них 23 студенти. Територіальний розділ студентства (за підлягання): Східна Галичина 598, Велика Україна 98, Буковина й Бесарабія 30, Кубань 1, Америка сина українських емігрантів 2. Приблизно проц. з усього кількості технічних, 30 вірні медичні.

Переселення польського Університету з Влани до Праги. Претія Української Академічної Громади в Ч. С. Р. веле переговорити з Вільним Університетом у Відні відносно переселення останнього до Праги. Завдяки прихильному відношенню до нас професора доктора Колески, це можливо ділом властє здійснити.

Хроніка студентського життя в Празі.

Українське студентство в Празі улаштувало 3. III. с. р. вечірку з танцями. Ведеться енергійна робота по українській Шевченківській концерту, що відбувається в квітні. В студентських колах попується сильна потреба в організації Всеукраїнського Студентського товариства.

Комісія для з'ясування законних зносин при У. А. Г. веле зараз підготувати працю. Видання "Лівні", "Вернігора" та "Лісовий офіцер" відбиті в типографії Академічної Громади в Празі значну кількість своїх видань. В клубі Громади виголошено до др. А. Ступиших лекції по історії українського господарства на теми: 1. Аграрний рід, 2. Природні умови продукції, 3. Праця та IV. Капітал та форми підприємства.

Відбувся з'їзд чехословачького студентства, на якому були присутні й українські делегати. Місія американських методистів, яка вже четвертий місяць утримує в Празі українських студентів, має незабаром побільшити кількість харчувачих та поліпшити їх.

З ТАБОРА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ В РУМУНІ.

Свято Шевченка заходом полонених Українці в Румуні.

Заходом інтернованих українців в Фогараші відбувся для 10. березня (марта), 1921, в Салі-цета (цетата Трагедія) на споми 60-ох роковин смерті незабутнього Кобзаря України великий концерт, на який запрошено команду заголу міста та дакого з мешчанів міста. Салю прибрано в особну віньці і національні прапори українські і таблиці з українськими і Шевченківськими рисунками портрет Шевченка та герб України. Стіни оздоблювали портрети визнатних українських письменників і таблиці з українськими і Шевченківськими рисунками портрет Шевченка та герб України. Стіни оздоблювали портрети визнатних українських письменників і таблиці з українськими і Шевченківськими рисунками портрет Шевченка та герб України.

Навіть білий бакаляр, Скуденний немов комар, Столяр, маляр, коминар Поляв в радості розгар.

Заміся комісар, І скаже: Я пролетар, Немусь волю вам у дар, Зесму й мир на шій шар!

Масарик не уступає.

З Лондону прийшла була минулого тижня телеграма, яка подавала вістку з Праги, що президент чехословацької республіки, Тома Г. Масарик, уступив зі свого становища наслідком лихого здоров'я, та що його буде заступати теперішній чехословацький міністер заграничних справ, др. Едвард Бенеш, котрий має стати прем'єром.

Тепер шо вістку започало урядово чехословацьке по-сольство у Вашингтоні.

Вона заявляє, що хотів президент Масарик нездухає вже від кількох тижнів, однак він не уступає зі свого становища президента Чехословаччини. Він занедавав наслідком перемучення тяжкою працею останніх літ і потребує відпочинку. Діагностікарі приписали йому 6-тижневий відпочинок і він йому подає тепер до Італії, на острові Капрі.

Плянується лише переміна в міністерському кабінеті Чехословаччини. Др. Едвард Бенеш, котрий є тепер міністром за-граничних справ, має стати також президентом міністрів, котрий згідно з чехословацькою конституцією має заступати президента республіки в часі його недуги.

Вістку про те, що президент Масарик уступає, прийнято з задоволенням в Європі і в Америці, бо в політичних кругах шийня його яко велику силу не лише при організації молодого чехословацького республіки але і при організації мирових відносин в середній Європі.

Суть пансько-комісарського договору в Ризі.

Третій артикул мирового трактату межн польськими панами та московськими комісарами, підписаний в Ризі дня 18. марта 1921. року, говорить так:

"Росія і Україна зрйкують усіх прав і претенцій до земель, положених на захід від границі, означеної в II. артикулі отсього трактату. Зі свого боку Польща зрйкує на річ Україну і Білоу Русь усіх прав і претенцій до земель, положених на схід від сей границі."

В сім уступі мирового договору в Ризі лежить вся суть сього договору. Сим уступом Поляки підписали Москалям право на панування і визискуванн української та білоруської території на схід від означеної в договорі лінії, себто на визискуванн Українці половиною волинської губернії, цілою подільською, київською, чернігівською, херсонською, катеринославською, харківською, полтавською, кубанською областю, та українських повітів в губерніях: мінській, курській, вороніжській, таврійській, бесарабській, ставропольській та в області війська донського.

Вашингтон, 14. чвітня, 1921. Кош. 3621.

Іван Боберський, Черв. Укр. Галицького Війська.

Advertisement for "СВЯТА СПЕЦІАЛЬНІ ШИНКИ І КОБАСИ" with contact information for 189 AVENUE A, NEW YORK CITY.

